

Lokal arbetsplan/ plan mot kränkande behandling läsår 2021/2022

Förskolan Prärien Sunne kommun

SUNNE | VÄRMLAND

Innehåll

Presentation av förskolan.....	3
Sunne kommuns Värdeord som genomsyrar förskolans utbildning:	4
Vision för förskolan, Sunne kommun	4
Leken	4
Systematiskt kvalitetsarbete	4
Kunskapsutveckling	4
Förutsättningar för måluppfyllelse.....	5
Tillgänglig lärmiljö.....	5
Förutsättningar för måluppfyllelse.....	6
Ledarskap.....	7
Förutsättningar för måluppfyllelse.....	7
Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling	8
Aktiva åtgärder mot diskriminering.....	8
Plan mot kränkande behandling.....	9
Så här hanterar vi diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling	9
Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Pedagogisk planering språk	14
Bilaga	20
Vad avses med begreppet diskriminering?	20
(Diskrimineringslagen 2008:567, 1 kap, 4 §)	20
Vad är kränkande behandling?.....	20
Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen 2010:800.....	20

Presentation av förskolan

Förskolan Prärien är Sunnes första förskola och är placerad i centrala Sunne. Förskolan består av fyra avdelningar Pluto, Kometen, Månen och Stjärnan totalt finns det 75 platser i huset. På förskolan har vi egen kokerska som lagar vår mat från grunden.

Pluto, Kometen och Månen har barn i åldrarna 1-4 år i sina grupper. På Stjärnan går de äldsta barnen som är 4-6 år, alla avdelningar har tre heltidstjänster.

Förskolan är öppen mellan 6.00–18.00. Före 7.00 och efter 16.30 samarbetar vi över avdelningarna, detta sker även vid möten och liknande. Vi ser det som en stor fördel med alla olika kompetenser som finns i huset och det är positivt att ha många att inspireras av.

Vi tycker att utevistelse varje dag är viktig för barnens hälsa. På vår stora gård får barnen möjlighet till rörelse, lek och aktivitet året om.

Projekt/temaarbete innebär att vi under en kortare eller längre period arbetar på olika sätt kring en aktuell fråga, ett bestämt område eller en saga. Vi utgår då ifrån barnens intressen och upplevelser och vill att bild och form, teater, rörelse, sång, musik, böcker etc. ska ha anknytning till temat.

Vi vill tillsammans med barn och föräldrar skapa en trivsamt, trygg, lärorik och lekfull miljö och ha ett gott samarbete för att ge barnen omsorg, trygghet samt bra förutsättningar för utveckling och lärande.

Vi bygger verksamheten kring ledorden välkomnande, delaktighet och leklust:

- Alla ska känna sig välkomna och mötas med hänsyn, vänlighet och respekt. Vi vill att alla ska känna sig lika mycket värda samt känna trygghet under sin vistelse i förskolan och i mötet med vår verksamhet.
- Alla ska känna delaktighet och ha inflytande över sin egen vardag. Alla ska bli sedda, lyssnade på och bekräftade för den de är. - Jag kan, jag är viktig och det jag gör är betydelsefullt.
- Leken ska vara central och ligga till grund för barnens utveckling och lärande. Leken har stor betydelse för utveckling av gemenskap och inkludering i förskolan. Genom leken lär sig barnen att andra tänker och känner annorlunda än de själva. I samspel och möten med andra får alla nya erfarenheter. Att inspirera, utmana och stötta barnens lek är en av våra viktigaste uppgifter. Vi vill att det ska vara lustfyllt och roligt att leka och att humor och glädje ska finnas som en naturlig del i vardagen hos oss.

Sunne kommuns Värdeord som genomsyrar förskolans utbildning:

Respekt - Utveckling - Professionalism

Vision för förskolan, Sunne kommun

Förskolan i Sunne kommun arbetar utifrån visionen *En förskola för alla*. Alla barn får stöd och stimulans att lära och utvecklas till sin fulla potential.

Sunne kommuns förskolor har hög kvalitet i undervisning och utbildning med anpassat barnantal i grupperna utifrån ålder, styrkor och behov. Sunne kommun har fortsatt hög andel förskollärare.

Leken

Leken är viktig i barnens utveckling och lärande. Leken har en central plats i förskolans utbildning och undervisning. Alla pedagoger har ett förhållningssätt och lärmiljö som uppmuntrar till lek och som bekräftar lekens betydelse för barnens utveckling, lärande och välbefinnande.

Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbete som görs inom de tre områdena kunskapsutveckling, tillgänglig lärmiljö och ledarskap på både lång och kort sikt är nödvändiga för att styra och utveckla utbildningen i Sunne kommun.

Utbildningens och undervisningens kvalitet och förutsättningar följs systematiskt under läsåret. Detta för att säkra en hög kvalitet och utveckla verksamheten mot måluppfyllelse.

Förskolans utbildning och undervisning utgår alltid från målen i förskolans läroplan, det krävs engagerade och kompetenta lärare för att barnen ska lära och utvecklas utifrån dessa.

För att få ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete utgår vi från nuläge till förväntat läge utifrån nedanstående modell.

Lärares ledarskap och relation till varje barn lägger grunden för barnens kunskapsutveckling genom en tillgänglig lärmiljö.

Kunskapsutveckling

Förskolan är första steget i utbildningssystemet och för barnets framtida skolgång. Undervisning och utbildning utgår från barnens erfarenheter, intressen, styrkor och behov. Möjligheten att känna sig trygg är en förutsättning för utveckling och lärande. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att miljön präglas av tillgänglighet, trygghet, inkludering. För att följa barnets progression genom utbildningssystemet finns rutiner för överlämning mellan förskolor och förskola – grundskola. Detta för att ge barnet största möjliga förutsättningar i sin skolgång.

Språkutveckling är fokusområde läsåret 21/22.

Förutsättningar för måluppfyllelse

- Allt lärande ska utgå från barnets starka sidor, intressen och erfarenheter. Barnets progression följs och dokumenteras i pedagogisk dokumentation.
- Undervisningen ska ske under hela dagen, både utomhus och inomhus och i varierande miljöer.
- Undervisningen ska grundas på det systematiska kvalitetsarbetet planering, uppföljning, utvärdering och utveckling.
- Förskolans miljö ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet. Ett medvetet bruk av leken ska präglade verksamheten där varje barns utveckling och lärande främjas. För att möta och utmana alla barns lärande ska förskolan medvetet arbeta med skapande verksamhet.

Nuläge: Styrkan för vårt hus är att vi är bra på att ta tillvara på barnens starka sidor, intressen och erfarenheter på respektive avdelning. Det vi behöver utveckla är att få en samsyn för hela huset, både i förhållningssätt, tema och miljö. Vi tycker att vi har ett bra SKA- arbete på avdelningarna, men vi får inte en röd tråd för hela huset. Vi finner lärandetillfällen i det vi gör, både i planerade situationer men också i spontana situationer. Vi har bra lekmiljöer som vi förändrar utifrån barnens intressen, vi ser leken som lärande. Vi ser olika på leken hur den används som kunskapsutvecklande och jobbar olika på avdelningarna. Vi besitter en flexibilitet som vi använder i vår undervisning och följer barnen för vad de visar intresse för.

Förbättringsområden/utvecklingsområde: Det finns fler saker vi behöver förbättra och utveckla, men vi har valt att lägga fokus på vårt gemensamma SKA-arbete gällande utemiljön. Vad är syftet med utemiljön- hur tar vi tillvara på barnens lek, hur skapar vi inspirerande lärmiljöer utomhus?

Tillgänglig lärmiljö

Tillgänglig lärmiljö innebär att undervisningen och utbildningen ska vara stimulerande, inkluderande och tillgänglig för alla barn utifrån deras förutsättningar. Handlingsplaner kan upprättas vid behov både på organisation – grupp – individ för att användas i förebyggande syfte.

Förskolan ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt med syftet att synliggöra och kritiskt granska de normer som ligger till grund för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem till samspel, utforska omvärlden samt stödja barnets utveckling lärande, lek och kommunikation.

Förutsättningar för måluppfyllelse

- Lär miljön ska utgå från det kompetenta barnet och stimulera barnet i dess utveckling och lärande. Alternativ kommunikation och extra anpassningar används aktivt.
- Värdegrunden ska tydliggöras i det aktiva arbetet mot diskriminering och plan mot kränkande behandling.
- Överlämningar av barn till förskoleklass sker vid överlämningskonferenser i slutet av vårterminen det året barnet fyller 6 år. Överlämningar sker om barnet byter förskola eller kommun.
- Stödfunktioner som finns inom förskolans verksamhet är barnhälsosteam, specialpedagog. Samtliga förskoleverksamheter har barnkonferenser kontinuerligt under året för att följa barnens läroprocesser och sätta in olika former av stöd där behov finns.
- Förskolans undervisning och utbildning ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar.
- Förskolan ska ge möjligheter att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik, dans.
- I samarbete med hemmet ska förskolan skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska ges möjlighet att utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans verksamhet ska utgå från en helhetssyn på barnen och barnens behov.

Nuläge: Vi behöver lyfta fram vad/hur vi tänker kring det kompetenta barnet och vilken lärmiljö vi då ska ha för att stimulera barnet i dess utveckling och lärande. Vi har kommit olika långt i huset när det gäller alternativ kommunikation och extra anpassningar. Vi har påbörjat ett arbete med att ta fram material att använda vid öppning/stängningsavdelning med tillhörande bildstöd och behöver fortsätta med det. Utegruppen/visionsgruppen vidareutvecklar utemiljön. Vi har ett bra värdegrundsarbete, men vi behöver knyta ihop för att få ett gemensamt förhållningssätt i huset, för att motverka kränkande språkbruk och handlingar bland barnen.

Förbättringsområden/utvecklingsområde: Vi vill utveckla vårt användande av alternativ och kompletterande kommunikation som t.ex. bildstöd och tecken. Vi behöver utveckla utemiljön och lägga fokus på att vara nära barnen i deras lek ute. För att utveckla vår utemiljö behöver vi få till fler tillfällen för utegruppen/visionsgruppen. Vi personal ska jobba med att få ett relationellt förhållningssätt utifrån scaffolding. Vi behöver i huset fördjupa oss i vilket klimat vi vill ha ute på gården, så vi alla har ett gemensamt tänk kring språkbruk, vilka lekar ska vara tillåtna för att förebygga och förhindra kränkningar och handlingar bland barnen.

Ledarskap

Ledarskapet ska ge barnen förutsättning att lära och utvecklas, ge utmaningar och stimulans. Undervisning ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet där förskolläraren ska leda de målstyrda processerna. Förskollärare leder barnskötare och annan personal i utvecklingen av utbildningen.

Förutsättningar för måluppfyllelse

- Förskolan ska arbeta tematiskt för att skapa förutsättningar för meningsfullt lärande utifrån läroplan.
- Analys av utbildning, metoder och förhållningssätt ligger till grund för utveckling av stödstrukturer för organisation – grupp – individ.
- Förskollärarna ska leda undervisning genom ett medvetet förhållningssätt och utifrån ett relationellt perspektiv.
- Reflektionsunderlag ska användas för att följa upp och utveckla de målstyrda processerna.
- Alla i arbetslaget ansvarar för den egna såväl som den kollegiala utvecklingen.
- Alla i arbetslaget ska genomföra utbildningen utifrån läroplan och skollag och har ett gemensamt ansvar att förbättra utbildningen.

Nuläge: Vi har inget gemensamt valt tema för huset som vi arbetar med men vi har i SKUAF/SPL flera gemensamma utvecklingsområden som vi även nämner under tillgänglig lärmiljö. Vi vill få till tydliga lärmiljöer vid öppning och stängning samt få en samsyn när det gäller vår utemiljö. Vi har under året arbetat med att utveckla vårt kollegiala lärande och i och med det också utvecklat undervisningen och utbildningen för barnen och oss själva. Genom att lyfta både problem och framgångsfaktorer skapar vi en grund att stå på och komma vidare i vårt arbete.

Förbättringsområden/utvecklingsområde: Vi behöver få till tillfällena för kollegiala samtal så vi kan driva våra utvecklingsområden i SKA-arbetet. Vi behöver öva på att ställa mer undersökande, utmanande frågor, till både varandra och barnen, som bidrar till att samtal fördjupas och leder till eftertanke och utveckling. Det är viktigt att alla bidrar med tankar och handlingar i syfte att förstå hur vår utbildning kan utvecklas.

Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av diskriminering eller kränkande behandling, alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter. Alla som arbetar i förskolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Förskolan ska dokumentera hur de arbetar för att förebygga och förhindra att något barn utsätts för trakasserier som har samband med någon av följande diskrimineringsgrunder.

Kön: att någon är kvinna eller man

Åtgärd:

- Tänka på hur vi använder samtalsämnen, ord och tonfall, agerande och reaktioner som är könsrelaterade.
- Vi ska undvika att kategorisera efter kön
- Uppmuntra många olika gruppkonstellationer i lek och styrda aktiviteter

Könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring identitet och uttryck

Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,

Åtgärd:

- Vi ska lyfta fram och synliggöra de språk som barnen i gruppen möter i sin vardag
- Vi ska påvisa variationer ur ett etniskt perspektiv
- Material och litteratur ska visa mångfald

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Kartläggningar och handlingsplaner följs upp systematiskt för att synliggöra och stödja barnets styrkor och behov.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald

- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring sexuell läggning

Ålder: uppnådd levnadslängd

Åtgärd:

- Vi ska ha en medvetenhet i hur vi använder begreppet ålder inkluderande

Religion/trosuppfattning

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring olika trosuppfattningar

Plan mot kränkande behandling

Alla verksamheter som lyder under skollagen, till exempel förskola, skola och fritidshem, måste varje år göra en plan mot kränkande behandling som ska tydliggöra hur aktiva åtgärder som ska förebygga och förhindra kränkningar. Det ska finnas en plan för varje verksamhet och den ska anpassas till läget som råder där. Genom observationer, intervjuer, trygghetsvandringar med barnen och utvecklingssamtal med vårdnadshavare kartläggs utbildningens behov av aktiva åtgärder. Fortlöpande under året dokumenteras händelser som kan uppfattas som kränkningar i utbildningen. Dessa händelser bearbetas i arbetslaget, med barnen, vårdnadshavare och rektor och resulterar i fortsatta åtgärder. Åtgärderna följs upp och utvecklas i reflektionsunderlaget och i den årliga utvärderingen.

Så här hanterar vi diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (Bilaga)

1. Personal inom enheten/förskolan/avdelningen som ser eller får kännedom om att något barn är/har blivit diskriminerat, trakasserat eller kränkt har en skyldighet att genast agera och dokumentera
2. Om ett barn upplever sig kränkt av barn, personal eller anhörig dokumenteras händelsen av personalen
3. Föräldrar kan anmäla barnets upplevelse av kränkande behandling till personalen eller rektor. En kränkingsanmälan görs då av personal som sedan meddelar detta till rektor
5. Rektor utreder om händelsen behöver utredas vidare, anmälan görs då till huvudman och utredning sker
6. I varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till socialtjänsten skall göras. Ansvarig för utredning och bedömning är rektor.

Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna

Avdelningarna Kometen och Pluto 21/22

Nuläge: På våra avdelningar består våra grupper av fler pojkar än flickor. Vi har lekmaterial som tilltalar alla barn oavsett kön.

Mål: Alla barn har lika rättigheter och möjligheter oavsett könstillhörighet.

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)? Barnet ska känna sig delaktig, kunna påverka, vara självständig och på lång sikt kunna delta i det demokratiska samhället

Hur vet vi att vi är på väg mot målen: Alla barn tar kontakt med och leker med alla barn i gruppen oavsett könstillhörighet

Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi utifrån:

Kunskapsutveckling:

- Vi ser hela dagen som ett undervisningstillfälle
- Vi ser över vårt lekmaterial så det är intressant och inbjudande
- Vi skriver reflektionsunderlag kontinuerligt på de prioriterade målen i LAP
- Vi ser vinning i att följa/förbättra och utveckla vår målprocess genom analys

Tillgänglig lärmiljö:

- Vi ser över lekmiljöerna så allt finns tillgängligt för barnen oavsett kön
- Fokusord ska vara ord som följer barnens behov av stöd i lek, samspel etc.

Ledarskap:

- Vi vägleder och stöttar barnen i lek och i rutinsituationer
- Vi kommer att hjälpas åt att se vårt förhållningssätt med frågeställningen: ser vi barnen utifrån deras kön eller ser vi barnen som individer.

Uppföljning: I barnloggarna följer vi barnens progression ur ett relationellt perspektiv. Barnloggarna och reflektionsunderlagen ligger till grund för vår fortsatta planering.

Utvärdering

Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna

Avd. Månen 21/22

Nuläge: I nuläget förekommer ibland att barn pratar nedsättande om motsatt kön.

Mål:

- alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Alla människor är lika mycket värda och förtjänas att mötas med respekt oavsett kön.

Hur vet vi att vi är på väg mot målen:

Barnen möter alla barn med respekt och intresse

Alla barn leker och umgås med olika barn oavsett kön.

Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi utifrån:

Kunskapsutveckling:

- Kontakt med vårdnadshavare
- Kontinuerlig reflektion och diskussion

Tillgänglig lärmiljö:

- Att vi använder oss av fokusord **samarbeta, tillsammans, roligt**
- Att använda oss av vår miljö och fördela oss i mindre grupper
- Att vara närvarande pedagoger

Ledarskap:

- Vi är tydliga förebilder
- Att vägleda och undervisa i värdegrund – allas lika värde.
- Relationellt, lösningsfokuserat förhållningssätt

Uppföljning:

Utvärdering

Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna

Avd. Stjärnan 21/22

Nuläge:

I barngruppen finns barn med annat modersmål. Vi ser att vissa barn behöver mer stöttning för att lära sig lekkoder och fraser för att komma in i gruppen. Vi tolkar det som att det till stor del beror på språket och vill arbeta vidare på olika sätt för att främja barnens möjligheter till lek, vänskap och känsla av tillhörighet i gruppen.

Etnisk tillhörighet

Mål: Alla barn har lika rättigheter och möjligheter oavsett nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Alla människor är lika mycket värda och förtjänas att mötas med respekt

Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

- Alla barn deltar i lek och samspel på ett positivt och inkluderande sätt
- Alla barn möter andra barn med respekt och intresse
- Alla barn har sett och reflekterat över olikheter och likheter

Hur gör vi/vilka förutsättningar ger vi:

Kunskapsutveckling:

- Vi arbetar med olika karaktärer i vårt temaarbete om Hugo krokodil. Vi lyfter fram allas lika värde, empati och omtanke. Vi tar tillvara barnens starka sidor, intressen och erfarenheter.
- Vi har spontan och planerad undervisning under hela dagen
- Vi planerar undervisningen så att den blir begriplig för alla oavsett modersmål
- Miljö, material och litteratur ses över så att det passar för alla oavsett etnicitet
- I reflektionsunderlag följer och utvecklar vi vår målprocess genom analys.

Tillgänglig lärmiljö:

- Vi använder fokusord och fraser utifrån barnens behov av stöd i lek och samspel
- Vi använder oss av aktivitetstavla, konkret material, bildstöd och tecken som stöd
- Vi delar in oss i mindre grupper och har struktur över dagen
- Vi har tydliga lärmiljöer som vi förändrar utifrån barnens intressen
- Vi förbereder och finns med och stöttar med ord/blickar och andra anpassningar när det finns behov för det i planerade och spontana situationer

Ledarskap:

- Vi lägger stor vikt vid att skapa bra relationer till barnen. Vi är förebilder och stöttar där det behövs. Vi stöttar barnen i lek och rutinsituationer under hela dagen och tar tillfällen i akt och diskuterar ämnena när det dyker upp spontant.
- Vi använder oss av det kollegiala lärandet och hjälps åt med att se på vårt förhållningssätt med frågeställningen: Har vi fokus på positiva relationer, kommunikation och samspel som ligger till grund för ett relationellt förhållningssätt?
- Vi använder ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt genom scaffolding
- För att barnen ska få flera möjligheter att bygga relationer så varierar vi grupperna vid tillfälle
- Vi analyserar och utvecklar vidare vår undervisning med hjälp av observation och filmning

Uppföljning:

I barnloggarna följer vi barnens progression ur ett relationellt perspektiv. Barnloggarna och reflektionsunderlagen ligger till grund för vår fortsatta planering.

Utvärdering

Pedagogisk planering språk Avdelningen Kometen 21/22

Nuläge: I vår barngrupp har vi en stor spridning i språkutvecklingen bland barnen. Därför vill vi ge barnen utrymme till språk i alla situationer och aktiviteter.

Mål:

- Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,
- Både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har ett annat modersmål än svenska.

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Barnet ska känna sig delaktiga, kunna påverka, uttrycka sig, vara självständig och på lång sikt delta i det demokratiska samhället

Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

- Att barnen tar initiativ till icke verbal kommunikation
- Att barnen tar initiativ till verbal kommunikation
- Att barnen leker över tid med vuxen eller några vänner

Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi utifrån:

Kunskapsutveckling:

- Vi ser hela dagen som undervisningstillfälle för barnen
- Vi ser över vårt lekmaterial så det passar och inbjuder till språklig utveckling
- Vi ser vinning i att följa/förbättra och utveckla vår målprocess genom analys

Tillgänglig lärmiljö:

- Vi ska utveckla våra bildknippor, pratkartor och introducera nya tecken som stöd
- Fokusord
- Scaffolding

Ledarskap:

- Ge barnen tid till tanke och kommunikation
- Material och litteratur ska visa mångfald
- Vi pedagoger fördelar oss på avdelningen
- Vi kommer att analysera vår undervisning djupare med hjälp av filmning
- Vi ska lyfta fram och synliggöra de språk som barnen i gruppen möter sin vardag

Uppföljning:

Utvärdering:

Pedagogisk planering språk

Avdelningen Månen 21/22

Nuläge: Vi befinner oss i ny organisation och ny barngrupp, från äldre-avdelning till yngre- avdelning med 10 barn i ålder 1–2 år och 7 barn ålder 4 år.

Mål: Barnet ska ges förutsättningar att tänka, lära och kommunicera i olika sammanhang och för skilda syften.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)? Att kunna kommunicera och förmedla sig med alla sina sinnen och hela sin kropp ökar förståelsen för sig själv och andra.

Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

- Alla barnen deltar med vuxen eller några kompisar
- Alla barnen tar initiativ till icke verbal kommunikation
- Alla barnen tar initiativ till verbal kommunikation

Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi utifrån:

Kunskapsutveckling:

- Att hela dagen ses som tillfällen till lärande och vardagspedagogik
- Att vi kontinuerligt reflekterar och diskuterar språkarbetet
- Vårt lekmaterial behöver ses över så det passar och inbjuder till språklig utveckling

Tillgänglig lärmiljö:

- Att vi använder oss av bildknippor, struktur och förtydligande pedagogik
- Att vi använder oss av fokusord **samarbeta, tillsammans, roligt**
- Att använda oss av vår miljö och fördela oss i grupper

Ledarskap:

- Vi kommer att hela tiden sträva efter ett positivt, lösningsfokuserat förhållningssätt

Uppföljning: I barnloggarna följer vi barnens progression ur ett relationellt perspektiv. Barnloggarna och reflektionsunderlagen ligger till grund för vår fortsatta planering.

Utvärdering

Pedagogisk planering språk

Avdelningen Pluto 21/22

Nuläge:

Under hösten har vi inskolat sex nya barn och vårt fokus har främst varit att få ihop en trygg barngrupp. Vi har en barngrupp med stor spridning inom den språkliga utvecklingen. Vi vill ge barnen utrymme för språk i alla situationer och aktiviteter. Vi pedagoger använder oss av ett rikt och varierat språk tillsammans med barnen, sätter ord på det vi gör eller det barnen gör. I vår undervisning ser vi leken som ett starkt verktyg att använda oss av i språkutvecklingen då vi är delaktiga med barnen i deras lek.

Mål:

Barnet ska ges förutsättningar att tänka, lära och kommunicera i olika sammanhang och för skilda syften.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,
- både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har ett annat modersmål än svenska

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Barnet ska känna sig delaktig, kunna påverka, uttrycka sig, vara självständig och på lång sikt delta i det demokratiska samhället.

Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

- Alla barnen tar initiativ till icke verbal kommunikation
- Alla barnen tar initiativ till verbal kommunikation

Hur gör vi/vilka förutsättningar ger vi:

Kunskapsutveckling:

- Vi ser hela dagen som undervisningstillfällen för barnen
- Vi pedagoger ska finnas nära barnen
- Vi pedagoger bedriver undervisningen så att den blir förståbar av alla oavsett modersmål
- Tecken som stöd används
- Vi kommer att använda oss av fokusord
- Scaffolding
- Vi ser över material och lärmiljöer
- Ge barnen tid

Tillgänglig lärmiljö:

- Vårt arbetslag ska göra bildknippor och lära oss några nya tecken som stöd varje månad.
- Fokusord ska vara ord som följer barnens behov av stöd i olika miljöer/sammanhang

Ledarskap:

- Vi kommer att analysera vår undervisning med hjälp av reflektionsunderlag, filmning och ögonblicksforskning och på sätt utveckla vidare
- Vi vuxna kommer att fördela oss över rummen och dela in barnen i mindre grupper.

- Vi ska lyfta fram och synliggöra de språk som barnen i gruppen möter i sin vardag
- Vi ska påvisa variationer ur ett etniskt perspektiv
- Material och litteratur ska visa mångfald

Uppföljning:

I barnloggarna följer vi barnens progression ur ett relationellt perspektiv. Barnloggarna och reflektionsunderlagen ligger till grund för vår fortsatta planering.

Utvärdering:

Pedagogisk planering språk

Avd. Stjärnan 21/22

Nuläge:

Vi har en grupp som har en stor spridning när det gäller ordförrådsutveckling. I analys har vi sett att vi ibland förenklar vårt språk där vi istället skulle kunna ta tillfället i akt och utmana barnen utanför deras utvecklingszon. Vi vill bli bättre på att använda mer språkutvidgande ord i planerade aktiviteter, rutinsituationer och andra naturliga sammanhang för att utveckla barnens ordförråd.

Mål:

Barnet ska ges förutsättningar att tänka, lära och kommunicera i olika sammanhang och för skilda syften.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Barnet ska känna sig delaktig, kunna påverka, uttrycka sig, vara självständig och på lång sikt delta i det demokratiska samhället.

Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

- Alla barnen visar intresse för nya ord
- Alla barnen använder fler ord och talar med hela meningar
- Alla barnen visar att de har fått en ny förståelse för ord

Hur gör vi/vilka förutsättningar ger vi:

Kunskapsutveckling:

- Vi har spontan och planerad undervisning under hela dagen
- Vi ser över hur vi använder språk och begrepp i olika lärmiljöer och vid olika aktiviteter för att gynna språkutveckling
- I reflektionsunderlag följer och utvecklar vi vår målprocess genom analys.

Tillgänglig lärmiljö:

- Vi använder fokusord utifrån intressen, tema, lärmiljöer och aktiviteter
- Vi använder oss av konkret material, bildstöd och tecken som stöd
- Vi delar in oss i mindre grupper och har struktur över dagen
- Vi förbereder och finns med och stöttar med ord/blickar och andra anpassningar när det finns behov för det i spontana situationer som uppstår

Ledarskap:

- Vi arbetar tematiskt i vårt tema om Hugo krokodil för att skapa förutsättningar för ett meningsfullt lärande
- Vi använder oss av det kollegiala lärandet och hjälps åt med att se på vårt förhållningssätt med frågeställningen: På vilket sätt och i vilka situationer använder vi språkutvidgande ord och fraser som gynnar barnens ordförrådsutveckling?
- Vi använder ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt genom scaffolding
- Vi använder kognitivt krävande ord, fokusord, hittar synonymer och tydliggör på olika sätt när det behövs. Vi benämner orden enskilt och sätter in dem i hela meningar. Vi repeterar orden och meningarna många gånger
- Vi ger talutrymme och tanketid
- Vi analyserar och utvecklar vidare vår undervisning med hjälp av observation och filmning

Uppföljning:

I barnloggarna följer vi barnens progression ur ett relationellt perspektiv. Barnloggarna och reflektionsunderlagen ligger till grund för vår fortsatta planering.

Utvärdering

Bilaga

Vad avses med begreppet diskriminering?

(Diskrimineringslagen 2008:567, 1 kap, 4 §)

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
4. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
5. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-4 och som lämnas åt någon som står i lydads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag

Vad är kränkande behandling?

Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen 2010:800

Det är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.